

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής

Το Πρωτόκολλο εφαρμόζεται, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε αυτό, για την πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 αυτού, εφόσον τα εν λόγω αδικήματα είναι διεθνικά ως προς τη φύση και εμπλέκεται οργανωμένη εγκληματική ομάδα, καθώς επίσης για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων που αποτέλεσαν αντικείμενο τέτοιων αδικημάτων.

Άρθρο 5

Ποινική ευθύνη των μεταναστών

Οι μετανάστες δεν υπόκεινται σε ποινική δίωξη δυνάμει του Πρωτοκόλλου τούτου, για το γεγονός ότι αποτέλεσαν αντικείμενο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 6.

Άρθρο 6

Ποινικοποίηση

1. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για να θεσπισθούν ως ποινικά αδικήματα, όταν τελούνται με πρόθεση και για να αποκτηθεί άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος :

(α) Η λαθραία διακίνηση μεταναστών.

(β) Όταν διαπράττονται με σκοπό τη διευκόλυνση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών :

(i) Η κατάρτιση ψευδούς ταξιδιωτικού εγγράφου ή δελτίου ταυτότητας,

(ii) Η προμήθεια, παροχή ή κατοχή τέτοιου εγγράφου.

(γ) Η διευκόλυνση προσώπου που δεν είναι υπήκοος ή μόνιμος κάτοικος να παραμείνει στο ενδιαφερόμενο Κράτος χωρίς να συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις για νόμιμη παραμονή στο Κράτος με τα μέσα που αναφέρονται στην περίπτωση (β) της παραγράφου αυτής ή άλλα παράνομα μέσα.

2. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί επίσης τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να θεσπισθούν ως ποινικά αδικήματα :

(α) Με την επιφύλαξη των βασικών εννοιών του νομικού του συστήματος, η απόπειρα διάπραξης εγκλήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

(β) Η συμμετοχή σε αδίκημα που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 (α), (β) (i) ή (γ) του άρθρου αυτού, και με την επιφύλαξη των βασικών εννοιών του νομικού του συστήματος, η συμμετοχή σε αδίκημα που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 (β) (ii) του άρθρου αυτού.

(γ) Η οργάνωση ή καθοδήγηση άλλων προσώπων για τη διάπραξη εγκλήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

3. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για να θεσπίσει ως επιβαρυντικές περιστάσεις των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 (α) (β) (i) και (γ) του άρθρου αυτού και, με

την επιφύλαξη των βασικών εννοιών του νομικού του συστήματος, των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 (β) και (γ) του άρθρου αυτού, εκείνες:

(α) που θέτουν σε κίνδυνο, ή μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο, τη ζωή ή την ασφάλεια των μεταναστών, ή

(β) που συνεπάγονται απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση των μεταναστών, στην οποία περιλαμβάνεται και αυτή που έχει σκοπό την εκμετάλλευση τους.

4. Καμία διάταξη του Πρωτοκόλλου αυτού δεν εμποδίζει τα Κράτη Μέρη να λάβουν μέτρα κατά προσώπου, η συμπεριφορά του οποίου αποτελεί αδίκημα σύμφωνα με το εσωτερικό τους δίκαιο.

II. Λαθραία διακίνηση μεταναστών από τη θάλασσα

Άρθρο 7

Συνεργασία

Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό για την ~~πρόληψη και καταστολή της λαθραίας διακίνησης μεταναστών από τη θάλασσα,~~ τηρώντας το διεθνές δίκαιο της θάλασσας.

Άρθρο 8

Μέτρα κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών από τη θάλασσα

1. Κράτος Μέρος που έχει σοβαρούς λόγους να υποπτεύεται ότι ένα πλοίο που υψώνει τη δική του σημαία ή που ισχυρίζεται ότι είναι καταχωρισμένο στα νηολόγια του, που είναι χωρίς εθνικότητα ή που, αν και υψώνει ξένη σημαία ή αρνείται να επιδείξει σημαία, έχει πράγματι την εθνικότητα του ενδιαφερόμενου Κράτους Μέρους, εμπλέκεται σε λαθραία διακίνηση μεταναστών από τη θάλασσα, μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή άλλων Κρατών Μερών προκειμένου να εμποδίσει τη χρήση του πλοίου για το σκοπό αυτό. Τα Κράτη Μέρη, εφόσον τους ζητηθεί, χορηγούν τη συνδρομή αυτή στο μεγαλύτερο βαθμό, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.

2. Κράτος Μέρος που έχει σοβαρούς λόγους να υποπτεύεται ότι ένα πλοίο που ασκεί ελεύθερη ναυσιπλοΐα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και υψώνει σημαία ή επιδεικνύει τα σημεία νηολογίου άλλου Κράτους Μέρους εμπλέκεται σε λαθραία διακίνηση μεταναστών από τη θάλασσα μπορεί, αφού ενημερώσει το Κράτος της σημαίας, να ζητήσει επιβεβαίωση νηολογίου και, αν επιβεβαιωθεί, να ζητήσει την άδεια από το Κράτος της σημαίας για να λάβει τα προσήκοντα μέτρα σε σχέση με το πλοίο αυτό. Το Κράτος της σημαίας μπορεί να επιτρέψει στο Κράτος που υπέβαλε την αίτηση, μεταξύ άλλων :

α. Την επιβίβαση στο πλοίο,

β. Την έρευνα του πλοίου, και

γ. Αν βρεθούν αποδείξεις ότι το πλοίο εμπλέκεται σε λαθραία διακίνηση μεταναστών από τη θάλασσα, να λάβει τα μέτρα που αρμόζουν σε σχέση με το πλοίο και τα πρόσωπα και το φορτίο επί του πλοίου, όπως έχει επιτρέψει το Κράτος της σημαίας.

3. Κράτος Μέρος που έλαβε οποιαδήποτε μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, ενημερώνει αμέσως το ενδιαφερόμενο Κράτος της σημαίας για τα αποτελέσματα των μέτρων τούτων.

4. Κάθε Κράτος Μέρος ανταποκρίνεται αμέσως στο αίτημα που υποβάλλεται από άλλο Κράτος Μέρος για να προσδιορίσει αν ένα πλοίο που ισχυρίζεται ότι είναι καταχωρισμένο στα νηολόγια του ή υψώνει τη σημαία του δικαιούται να το κάνει, καθώς και σε αίτημα για παροχή άδειας που γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

5. Το Κράτος της σημαίας μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου τούτου, να εξαρτήσει τη χορήγηση της άδειας από όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ αυτού και του αιτούντος Κράτους, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι όροι που αφορούν στην ευθύνη και την έκταση των αποτελεσματικών μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Ένα Κράτος Μέρος δεν επιτρέπεται να λάβει πρόσθετα μέτρα χωρίς τη ρητή άδεια του Κράτους της σημαίας, πέραν εκείνων που είναι αναγκαία προς αποτροπή επικείμενου κινδύνου για τη ζωή προσώπων ή εκείνων που απορρέουν από σχετικές διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες.

6. Κάθε Κράτος Μέρος ορίζει μία αρχή ή, όπου είναι απαραίτητο, αρχές για να δέχονται και ανταποκρίνονται σε αιτήσεις συνδρομής, επιβεβαίωσης νηολογίου ή του δικαιώματος ενός πλοίου να υψώνει τη σημαία του, καθώς και για την παροχή άδειας προς λήψη των κατάλληλων μέτρων. Εντός μηνός, ο ορισμός αυτός γνωστοποιείται, μέσω του Γενικού Γραμματέως, σε όλα τα άλλα Κράτη Μέρη.

7. Κράτος Μέρος που έχει σοβαρούς λόγους να υποπτεύεται ότι ένα πλοίο εμπλέκεται σε λαθραία διακίνηση μεταναστών από τη θάλασσα και είναι χωρίς εθνικότητα ή ενδέχεται να ομοιάζει με ένα πλοίο χωρίς εθνικότητα, μπορεί να διενεργήσει επιβίβαση και έρευνα αυτού. Εάν βρεθούν αποδείξεις που επιβεβαιώνουν την υποψία, το εν λόγω Κράτος Μέρος λαμβάνει τα μέτρα που αρμόζουν, σύμφωνα με το οικείο εσωτερικό και το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 9

Ρήτρες Προστασίας

1. Όταν ένα Κράτος Μέρος λαμβάνει μέτρα κατά πλοίου σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αυτού:

(α) Μεριμνά για την ασφάλεια και την ανθρώπινη μεταχείριση των προσώπων που βρίσκονται στο πλοίο.

(β) Λαμβάνει σοβαρώς υπόψη την ανάγκη να μη διακινδυνεύσει η ασφάλεια του πλοίου ή του φορτίου του

(γ) Λαμβάνει σοβαρώς υπόψη την ανάγκη να μη θιγούν τα εμπορικά ή νόμιμα συμφέροντα του Κράτους σημαίας ή άλλου ενδιαφερόμενου Κράτους.

(δ) Μεριμνά, στο πλαίσιο των μέσων που διαθέτει, ότι κάθε μέτρο που λαμβάνει σε σχέση με το πλοίο είναι ασφαλές για το περιβάλλον.

2. Όταν αποδεικνύονται αβάσιμοι οι λόγοι για τα μέτρα που ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αυτού, το πλοίο αποζημιώνεται για κάθε απώλεια ή ζημία που μπορεί να υπέστη, με την προϋπόθεση ότι το πλοίο δεν τέλεσε πράξη που να δικαιολογεί τη λήψη των εν λόγω μέτρων.

3. Κάθε μέτρο που ελήφθη, υιοθετήθηκε ή εφαρμόστηκε σύμφωνα με το κεφάλαιο αυτό, λαμβάνει σοβαρώς υπόψη την ανάγκη μη παρέμβασης ή προσβολής:

(α) Των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και της άσκησης δικαιοδοσίας παράκτιων Κρατών σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο της θάλασσας, ή

(β) Της εξουσίας του Κράτους της σημαίας να ασκεί δικαιοδοσία και έλεγχο σε διοικητικά, τεχνικά και κοινωνικά ζητήματα που αφορούν το πλοίο.

4. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται στη θάλασσα, σύμφωνα με το κεφάλαιο αυτό, εκτελείται μόνο από πολεμικά πλοία ή στρατιωτικά αεροσκάφη, ή από άλλα πλοία ή αεροσκάφη με σαφείς ενδείξεις ότι βρίσκονται σε κυβερνητική υπηρεσία και είναι εξουσιοδοτημένα προς τούτο.

III. Πρόληψη, συνεργασία και άλλα μέτρα

Άρθρο 10

Πληροφόρηση

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 27 και 28 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη και ιδιαίτερα εκείνα που έχουν κοινά σύνορα ή βρίσκονται σε διαδρομές, κατά μήκος των οποίων διακινούνται λαθραία μετανάστες, για την επίτευξη των σκοπών του Πρωτοκόλλου τούτου, ανταλλάσσουν μεταξύ τους, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εσωτερικά νομικά και διοικητικά τους συστήματα, πληροφορίες σχετικές με ζητήματα, όπως :

(α) Τα σημεία επιβίβασης, ή προορισμού, τις διαδρομές, τους μεταφορείς και τα μεταφορικά μέσα, όταν είναι γνωστό ή υπάρχουν υποψίες ότι χρησιμοποιούνται από οργανωμένη εγκληματική ομάδα που εμπλέκεται σε συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου.

(β) Η ταυτότητα και η μέθοδος των οργανώσεων ή των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που είναι γνωστό ή υπάρχουν υποψίες ότι εμπλέκονται σε συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου.

(γ) Η γνησιότητα και ο κατάλληλος τύπος των ταξιδιωτικών εγγράφων που εκδίδονται από ένα Κράτος Μέρος και η κλοπή ή η σχετική παράνομη χρήση ασυμπλήρωτων ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτότητας.

(δ) Τα μέσα και οι μέθοδοι απόκρυψης και μεταφοράς προσώπων, παράνομης μεταβολής, αναπαραγωγής ή κτήσης ή άλλης κατάχρησης ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτότητας που χρησιμοποιούνται σε συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου και τρόπους εντοπισμού αυτών.

(ε) Οι νομοθετικές εμπειρίες και πρακτικές και τα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης συμπεριφοράς που περιγράφεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου. Και

(στ) Οι επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες που είναι χρήσιμες για την επιβολή του νόμου, ώστε να βελτιώνεται αμοιβαίως η ικανότητα τους στην πρόληψη, εντοπισμό και διερεύνηση της συμπεριφοράς που περιγράφεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου και τη δίωξη αυτών που εμπλέκονται.

2. Το Κράτος Μέρος που λαμβάνει τις πληροφορίες οφείλει να συμμορφώνεται σε κάθε αίτηση του Κράτους Μέρους που διαβίβασε τις πληροφορίες, η οποία θέτει περιορισμούς στη χρήση τους.

Άρθρο 11

Συνοριακά μέτρα

1. Με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων αναφορικά με την ελεύθερη μετακίνηση προσώπων, τα Κράτη Μέρη ενισχύουν, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τους συνοριακούς ελέγχους που είναι αναγκαίοι για την πρόληψη και τον εντοπισμό της λαθραίας διακίνησης μεταναστών.

2. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα πρόσφορα μέτρα για να εμποδίσει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τη χρήση μεταφορικών μέσων, τα οποία χρησιμοποιούνται από εμπορικούς μεταφορείς, για την διάπραξη του αδικήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 (α) του Πρωτοκόλλου αυτού.

3. Όπου αρμόζει, και με την επιφύλαξη της εφαρμογής διεθνών συμβάσεων, τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τη θέσπιση της υποχρέωσης των εμπορικών μεταφορέων, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται κάθε μεταφορική εταιρεία ή ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο, να εξακριβώνουν ότι όλοι οι επιβάτες κατέχουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα που απαιτούνται για την είσοδο στο Κράτος υποδοχής.

4. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, για να προβλέψει κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

5. Κάθε Κράτος Μέρος εξετάζει τη λήψη μέτρων που επιτρέπουν, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, την άρνηση εισόδου ή την ανάκληση των θεωρήσεων των διαβατηρίων σε πρόσωπα που εμπλέκονται στην διάπραξη αδικημάτων, που θεσπίζονται σύμφωνα με το Πρωτόκολλο αυτό.

6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη εξετάζουν την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών συνοριακού ελέγχου, εκτός των άλλων, με τη δημιουργία και διατήρηση απ' ευθείας διαύλων επικοινωνίας.

Άρθρο 12

Ασφάλεια και έλεγχος εγγράφων

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του:

(α) Για να διασφαλίσει ότι τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα δελτία ταυτότητας που εκδίδει είναι τέτοιας ποιότητας ώστε να μην μπορεί εύκολα να γίνει παράνομη χρήση τους και να μην μπορούν ευχερώς να πλαστογραφηθούν, νοθευτούν, αναπαραχθούν ή εκδοθούν παρανόμως και

(β) Για να διασφαλίσει την ακεραιότητα και ασφάλεια των ταξιδιωτικών εγγράφων και δελτίων ταυτότητας που εκδίδονται από το Κράτος Μέρος ή για λογαριασμό του και να εμποδίσει την παράνομη δημιουργία, έκδοση και χρήση τους.

Άρθρο 13

Νομιμότητα και εγκυρότητα εγγράφων

Με αίτημα άλλου Κράτους Μέρους, κάθε Κράτος Μέρος, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, επαληθεύει μέσα σε εύλογο χρόνο τη νομιμότητα και εγκυρότητα των ταξιδιωτικών εγγράφων και δελτίων ταυτότητας που εκδόθηκαν ή φέρονται ότι εκδόθηκαν στο όνομα του και πιθανολογείται ότι χρησιμοποιούνται για την τέλεση των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 14

Εκπαίδευση και τεχνική συνεργασία

1. Τα Κράτη Μέρη παρέχουν ή ενισχύουν εξειδικευμένη εκπαίδευση για υπαλλήλους υπηρεσιών μετανάστευσης ή άλλων σχετικών, στην πρόληψη της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου και στην ανθρώπινη μεταχείριση των μεταναστών που υπήρξαν αντικείμενο τέτοιας συμπεριφοράς, πέραν του σεβασμού των δικαιωμάτων τους που αναφέρονται στο Πρωτόκολλο αυτό.

2. Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, άλλους ανάλογους οργανισμούς και κοινωνικούς φορείς, όπως αρμόζει, προκειμένου να εξασφαλισθεί επαρκής εκπαίδευση προσωπικού στην επικράτεια τους για την πρόληψη, καταπολέμηση και εκρίζωση της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου και για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών, που υπήρξαν αντικείμενο τέτοιας συμπεριφοράς. Η εν λόγω εκπαίδευση περιλαμβάνει:

α) Τη βελτίωση της ασφάλειας και της ποιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων.

β) Την αναγνώριση και την επισήμανση πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτότητας.

γ) Τη συλλογή εγκληματολογικών πληροφοριών που αφορούν συγκεκριμένα τον προσδιορισμό οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, για τις οποίες είναι γνωστό ή πιθανολογείται ότι εμπλέκονται σε συμπεριφορά που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού, τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά λαθρομεταναστών, την παράνομη χρήση ταξιδιωτικών εγγράφων ή δελτίων ταυτότητας για την τέλεση των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 και τα μέσα απόκρυψης που χρησιμοποιούνται για τη λαθραία διακίνηση μεταναστών.

δ) Τη βελτίωση των διαδικασιών επισήμανσης λαθρομεταναστών στα προκαθορισμένα και μη προκαθορισμένα σημεία εισόδου και εξόδου, και

ε) την ανθρώπινη μεταχείριση των μεταναστών και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όπως αναφέρεται στο Πρωτόκολλο αυτό.

3. Τα Κράτη Μέρη με σχετική εμπειρία εξετάζουν τη δυνατότητα παροχής τεχνικής βοήθειας σε Κράτη που είναι συχνά χώρες προέλευσης ή διαμετακόμισης για πρόσωπα, τα οποία υπήρξαν αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού. Τα Κράτη Μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να χορηγήσουν τους αναγκαίους πόρους, όπως οχήματα, συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναγνώστες εγγράφων, για την καταπολέμηση της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6.

Άρθρο 15

Άλλα μέτρα πρόληψης

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ότι παρέχει ή ενισχύει προγράμματα πληροφόρησης προκειμένου να διευρύνει την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το γεγονός ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού αποτελεί εγκληματική δραστηριότητα η οποία διαπράττεται συχνά από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες για πορισμό κέρδους και ότι δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για τους εμπλεκόμενους μετανάστες.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 31 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται στον τομέα ενημέρωσης του κοινού, προκειμένου να αποτρέψουν πιθανούς μετανάστες από του να πέσουν θύματα οργανωμένων εγκληματικών ομάδων.

3. Κάθε Κράτος Μέρος προάγει ή ενισχύει, κατά τις περιστάσεις, προγράμματα ανάπτυξης και συνεργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες της μετανάστευσης και δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις οικονομικά και κοινωνικά καταπιεσμένες περιοχές, προκειμένου να καταπολεμηθούν τα ριζικά κοινωνικο-οικονομικά αίτια της λαθραίας διακίνησης μεταναστών, όπως η φτώχεια και η υπανάπτυξη.

Άρθρο 16

Μέτρα προστασίας και συνδρομής

1. Κατά την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου τούτου, κάθε Κράτος Μέρος, ανταποκρινόμενο στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, λαμβάνει όλα τα πρόσφορα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και των νομοθετικών εάν παραστεί ανάγκη, για να διατηρήσει και προστατεύσει τα δικαιώματα προσώπων, τα οποία υπήρξαν αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού, όπως επιβάλλει το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο, ιδιαίτερα το δικαίωμα στη ζωή και το δικαίωμα να μην υποβάλλονται σε βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

2. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει πρόσφορα μέτρα προκειμένου να παράσχει στους μετανάστες την προσήκουσα προστασία εναντίον της βίας που μπορεί να τους ασκηθεί, από άτομα ή ομάδες, εξ αιτίας του ότι αποτελούν αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου.

3. Κάθε Κράτος Μέρος παρέχει την προσήκουσα συνδρομή στους μετανάστες των οποίων η ζωή ή η ασφάλεια βρίσκεται σε κίνδυνο εξ αιτίας του ότι αποτελούν αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου.

4. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, τα Κράτη Μέρη θα λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των γυναικών και παιδιών.

5. Σε περίπτωση κράτησης προσώπου το οποίο υπήρξε αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου τούτου, κάθε Κράτος Μέρος συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις του από τη Σύμβαση της Βιέννης για τις Προξενικές Σχέσεις, όπου αυτή έχει εφαρμογή, στις οποίες περιλαμβάνεται και εκείνη της χωρίς καθυστέρηση ενημέρωσης του ενδιαφερομένου προσώπου σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν τη γνωστοποίηση προς και την επικοινωνία με προξενικούς υπαλλήλους.

Άρθρο 17

Συμφωνίες και διακανονισμοί

Τα Κράτη Μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα για τη σύναψη διμερών ή περιφερειακών συμφωνιών ή λειτουργικών διακανονισμών ή συνεννοήσεων, με σκοπό :

α. Τη θέσπιση των πλέον πρόσφορων και αποτελεσματικών μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού, ή

β. τη βελτίωση των διατάξεων του Πρωτοκόλλου τούτου στις μεταξύ τους σχέσεις.

Άρθρο 18

Επιστροφή λαθρομεταναστών

1. Κάθε Κράτος Μέρος συμφωνεί να διευκολύνει και να δέχεται, χωρίς αδικαιολόγητη ή υπέρμετρη καθυστέρηση, την επιστροφή προσώπου που αποτέλεσε αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού και το οποίο είναι υπήκοος ή έχει δικαίωμα να κατοικεί μόνιμως στην επικράτεια του κατά το χρόνο της επιστροφής.

2. Κάθε Κράτος Μέρος εξετάζει τη δυνατότητα να διευκολύνει και να δέχεται την επιστροφή προσώπου που απετέλεσε αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού και το οποίο είχε το δικαίωμα να κατοικεί μόνιμως στην επικράτεια του κατά το χρόνο εισόδου στο Κράτος υποδοχής, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο αυτού.

3. Μετά από αίτημα του Κράτους Μέρους υποδοχής, το Κράτος Μέρος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα, επαληθεύει χωρίς αδικαιολόγητη ή υπέρμετρη καθυστέρηση, αν πρόσωπο το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού είναι υπήκοος του ή έχει δικαίωμα μόνιμης κατοικίας στην επικράτεια του.

4. Για να διευκολυνθεί η επιστροφή προσώπου το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού και δεν διαθέτει τα κατάλληλα έγγραφα, το Κράτος Μέρος του οποίου το πρόσωπο αυτό είναι υπήκοος ή στο οποίο έχει δικαίωμα μόνιμης κατοικίας οφείλει να συγκατατεθεί, ύστερα από αίτημα του Κράτους Μέρους υποδοχής, στην έκδοση των ταξιδιωτικών εγγράφων ή κάθε άλλης άδειας που είναι απαραίτητη για να μπορέσει το πρόσωπο να ταξιδέψει και να εισέλθει πάλι στην επικράτεια του.

5. Κάθε Κράτος Μέρος που εμπλέκεται στην επιστροφή προσώπου το οποίο υπήρξε αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού, λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να πραγματοποιήσει την επιστροφή με μεθοδικό τρόπο και με τη δέουσα προσοχή για την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια του προσώπου.

6. Τα Κράτη Μέρη μπορούν να συνεργάζονται με αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

7. Το άρθρο αυτό δεν παραβιάζει τα δικαιώματα που παρέχονται από το εσωτερικό δίκαιο του Κράτους Μέρους υποδοχής, σε πρόσωπα τα οποία υπήρξαν αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου.

8. Το άρθρο αυτό δεν επηρεάζει τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί από άλλες ισχύουσες συμβάσεις, διμερείς ή πολυμερείς, ή άλλη ισχύουσα λειτουργική συμφωνία ή διακανονισμό που διέπει, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, την επιστροφή προσώπων τα οποία υπήρξαν αντικείμενο της συμπεριφοράς που εκτίθεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου.

IV. Τελικές διατάξεις

Άρθρο 19

Ρήτρα Επιφύλαξης

1. Καμία διάταξη του Πρωτοκόλλου αυτού δεν θίγει άλλα δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες των Κρατών και των ατόμων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, ειδικότερα, όπου εφαρμόζονται, η Σύμβαση του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967² σχετικά με το Καθεστώς των Προσφύγων και την αρχή της μη επιστροφής, όπως περιέχεται σ' αυτά.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στο Πρωτόκολλο αυτό ερμηνεύονται και εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να μην γίνονται διακρίσεις σε πρόσωπα, για το λόγο ότι αποτελούν το αντικείμενο της συμπεριφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού. Η ερμηνεία και εφαρμογή των μέτρων αυτών πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές της μη διάκρισης.

Άρθρο 20

Επίλυση διαφορών

1. Τα Κράτη Μέρη προσπαθούν να επιλύουν τις διαφορές που αφορούν την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού με διαπραγματεύσεις.

2. Κάθε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου, η οποία δεν μπορεί να επιλυθεί με διαπραγματεύσεις μέσα σε εύλογο χρόνο, υποβάλλεται σε διαιτησία ύστερα από αίτηση ενός από τα Κράτη Μέρη αυτά. Εάν, έξι μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για διαιτησία, τα εν λόγω Κράτη Μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν για την οργάνωση της διαιτησίας, οποιοδήποτε από αυτά μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά στο Διεθνές Δικαστήριο, υποβάλλοντας αίτηση σύμφωνα με το Καταστατικό του Δικαστηρίου.

3. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης στο Πρωτόκολλο, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται από την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Τα άλλα Κράτη Μέρη δεν δεσμεύονται από την παράγραφο 2 του άρθρου τούτου, έναντι του Κράτους Μέρους που έχει διατυπώσει τέτοια επιφύλαξη.

4. Κάθε Κράτος Μέρος που έχει διατυπώσει επιφύλαξη, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, μπορεί οποτεδήποτε να την αποσύρει με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 21

Υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή, έγκριση και προσχώρηση

¹ United Nations, Treaty Series, vol. 189, No. 2545.

² Ibid, vol. 606, No. 8791

1. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι ανοικτό σε όλα τα Κράτη για υπογραφή από 12 έως 15 Δεκεμβρίου 2000 στο Παλέρμο Ιταλίας και μετέπειτα στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη μέχρι 12 Δεκεμβρίου 2002.

2. Το Πρωτόκολλο είναι επίσης ανοικτό για υπογραφή από περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ενοποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα Κράτος μέλος τέτοιου οργανισμού το έχει υπογράψει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου τούτου.

3. Το Πρωτόκολλο υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης μπορεί να καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εφόσον ένα τουλάχιστον από τα Κράτη μέλη του έχει ενεργήσει ομοίως. Στο έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, ο εν λόγω οργανισμός οφείλει να δηλώσει το βαθμό αρμοδιότητας του, σε σχέση με τα ζητήματα που διέπονται από το Πρωτόκολλο αυτό. Ο ίδιος οργανισμός οφείλει επίσης να πληροφορεί τον θεματοφύλακα για κάθε σχετική μεταβολή του βαθμού αρμοδιότητας του.

4. Το Πρωτόκολλο είναι ανοικτό σε προσχώρηση από κάθε Κράτος και κάθε περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης, του οποίου ένα τουλάχιστον Κράτος μέλος είναι Μέρος του Πρωτοκόλλου αυτού. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Κατά το χρόνο της προσχώρησης του, ο περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης οφείλει να δηλώσει το βαθμό αρμοδιότητας του, σε σχέση με τα ζητήματα που διέπονται από το Πρωτόκολλο αυτό. Ο ίδιος οργανισμός οφείλει επίσης να πληροφορεί τον θεματοφύλακα για κάθε σχετική μεταβολή του βαθμού αρμοδιότητας του.

Άρθρο 22

Θέση σε ισχύ

1. Το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του τεσσαρακοστού εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, αλλά δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ πριν από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης. Για το σκοπό της παραγράφου αυτής, έγγραφο που κατατίθεται από περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης δεν συνυπολογίζεται σε εκείνα που κατατέθηκαν από Κράτη μέλη του εν λόγω οργανισμού.

2. Για κάθε Κράτος ή περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί στο Πρωτόκολλο μετά την κατάθεση του τεσσαρακοστού εγγράφου μιας τέτοιας πράξης, το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω Κράτος ή οργανισμό του σχετικού εγγράφου ή κατά την ημερομηνία που το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, οποιαδήποτε από αυτές είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 23

Τροποποίηση

1. Μετά πάροδο πέντε ετών αφότου τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο αυτό, κάθε Κράτος Μέρος του Πρωτοκόλλου μπορεί να προτείνει τροποποίηση και να την

καταθέσει στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος μετά ταύτα διαβιβάζει την τροποποίηση που προτείνεται στα Κράτη Μέρη και στη Διάσκεψη των Μερών της Σύμβασης για να εξετάσουν και αποφασίσουν επί της προτάσεως. Τα Κράτη Μέρη του Πρωτοκόλλου, συνερχόμενα στη Διάσκεψη των Μερών, καταβάλουν κάθε προσπάθεια προκειμένου να επιτύχουν συναίνεση για κάθε τροποποίηση. Εάν όλες οι προσπάθειες για συναίνεση εξαντληθούν και δεν επιτευχθεί συμφωνία, ως έσχατο μέσο, για την υιοθέτηση της τροποποίησης απαιτείται πλειοψηφία των δύο τρίτων των Κρατών Μερών του Πρωτοκόλλου αυτού που παρίστανται και ψηφίζουν στη σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών.

2. Περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ενοποίησης, για ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου βάσει του άρθρου τούτου, με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των Κρατών μελών τους, που είναι Μέρη του Πρωτοκόλλου αυτού. Οι εν λόγω οργανισμοί δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου εάν τα Κράτη μέλη τους ασκήσουν το δικό τους και αντιστρόφως.

3. Τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Κράτη Μέρη.

4. Τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού τίθεται σε ισχύ, ως προς ένα Κράτος Μέρος, ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της εν λόγω τροποποίησης.

5. Όταν μία τροποποίηση τεθεί σε ισχύ, είναι δεσμευτική για τα Κράτη Μέρη που εξέφρασαν τη συγκατάθεση τους να δεσμεύονται από αυτή. Τα άλλα Κράτη Μέρη εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου τούτου και από όσες άλλες προηγούμενες τροποποιήσεις έχουν επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει.

Άρθρο 24

Καταγγελία

1. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό με γραπτή γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία αυτή έχει αποτελέσματα ένα έτος μετά τη λήψη της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

2. Ένας περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης παύει να είναι Μέρος του Πρωτοκόλλου αυτού, όταν όλα τα Κράτη μέλη του το καταγγείλουν.

Άρθρο 25

Θεματοφύλακας και γλώσσες

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ορίζεται θεματοφύλακας του Πρωτοκόλλου αυτού.

2. Το πρωτότυπο του Πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην Αραβική, Κινέζικη, Αγγλική, Γαλλική, Ρωσική και Ισπανική γλώσσα είναι εξ ίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφωντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν το Πρωτόκολλο αυτό.

Πρωτόκολλο κατά της Παράνομης Κατασκευής και Διακίνησης Πυροβόλων Όπλων, Τμημάτων και Συστατικών τους και Πυρομαχικών, συμπληρωματικό της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος.

Προοίμιο

Τα Κράτη Μέρη του Πρωτοκόλλου αυτού,

Αναγνωρίζοντας την επείγουσα ανάγκη της πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, λόγω των επικίνδυνων συνεπειών των δραστηριοτήτων αυτών για την ασφάλεια κάθε Κράτους, περιοχής και του κόσμου συνολικά, και της θέσης σε κίνδυνο της ευημερίας των λαών, της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης τους και του δικαιώματός τους να ζουν με ειρήνη,

Πεπεισμένα, συνεπώς, για την ανάγκη λήψης όλων των ενδεδειγμένων προς τούτο μέτρων από όλα τα Κράτη, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς συνεργασίας και άλλων μέτρων σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο,

Ενθυμούμενα την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης 53/111 από 9 Δεκεμβρίου 1998, με την οποία η Συνέλευση αποφάσισε την σύσταση ανοικτής διακυβερνητικής ειδικής επιτροπής με σκοπό την εκπόνηση ενιαίας διεθνούς σύμβασης κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και τη συζήτηση σχετικά με την εκπόνηση, μεταξύ άλλων, ενός διεθνούς οργάνου για την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών,

Έχοντας υπόψη την αρχή των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών, όπως διακηρύσσεται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και την Διακήρυξη των Αρχών Διεθνούς Δικαίου σχετικά με Φιλικές Σχέσεις και Συνεργασία μεταξύ Κρατών σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών

Πεπεισμένα ότι η συμπλήρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος με ένα διεθνές όργανο κατά της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, θα είναι χρήσιμη για την πρόληψη και καταπολέμηση των εγκλημάτων αυτών,

Συμφώνησαν τα εξής:

I. Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Σχέση με την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος

1. Το Πρωτόκολλο αυτό συμπληρώνει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος. Ερμηνεύεται από κοινού με τη Σύμβαση.

2. Οι διατάξεις της Σύμβασης εφαρμόζονται, με τις απαραίτητες μεταβολές, στο Πρωτόκολλο, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε αυτό.

3. Τα εγκλήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου αυτού θεωρούνται ως εγκλήματα που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με την Σύμβαση.

Άρθρο 2 Δήλωση σκοπού

Σκοπός του Πρωτοκόλλου είναι η προώθηση, διευκόλυνση και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Κρατών Μερών προκειμένου να προληφθεί, καταπολεμηθεί και εξαλειφθεί η παράνομη κατασκευή και διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

Άρθρο 3 Χρήση όρων

Για τους σκοπούς του Πρωτοκόλλου αυτού :

(α) «Πυροβόλο όπλο» νοείται κάθε φορητό όπλο με κάννη που εκτοξεύει, είναι σχεδιασμένο να εκτοξεύει ή μπορεί εύκολα να μετατραπεί ώστε να εκτοξεύει σφαίρα ή βλήμα με την δράση ενός εκρηκτικού, εξαιρουμένων των πυροβόλων-αντικών ή των αντιγράφων τους. Οι αντίκες και τα αντίγραφα τους ορίζονται από το τοπικό δίκαιο. Σε καμία περίπτωση, πάντως, τα πυροβόλα-αντίκες δεν θα περιλαμβάνουν πυροβόλα που κατασκευάστηκαν μετά το 1899.

(β) «Τμήματα και συστατικά» νοούνται κάθε στοιχείο ή ανταλλακτικό που έχει σχεδιασθεί ειδικά για πυροβόλο όπλο και είναι απαραίτητο για την λειτουργία του, στα οποία περιλαμβάνονται η κάννη, το πλαίσιο ή ο υποδοχέας, τα ολισθαίνοντα μέρη ή ο κύλινδρος, το κλείστρο και οποιαδήποτε διάταξη σχεδιάσθηκε ή προσαρμόσθηκε για να ελαττώνει τον θόρυβο που προκαλείται απ' την εκτυρσοκρότηση πυροβόλου όπλου.

(γ) «Πυρομαχικά» νοούνται η πλήρης ποσότητα για μία βολή ή συστατικά της, στα οποία περιλαμβάνονται κάλυκες, εμπυρεύματα, σκόνη προώθησης, σφαίρες ή βλήματα, που χρησιμοποιούνται σε πυροβόλο όπλο, εφ' όσον για τα συστατικά αυτά πρέπει να ληφθεί άδεια στο αντίστοιχο Κράτος Μέρους.

(δ) «Παράνομη κατασκευή» νοείται η κατασκευή ή συναρμολόγηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους ή πυρομαχικών :

- (i) Από τμήματα και συστατικά που διακινούνται παρανόμως,
- (ii) Χωρίς άδεια ή έγκριση από αρμόδια αρχή του Κράτους Μέρους όπου λαμβάνει χώρα η κατασκευή ή συναρμολόγηση, ή
- (iii) Χωρίς σήμανση των πυροβόλων όπλων κατά τον χρόνο κατασκευής, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου τούτου.

Η χορήγηση άδειας ή έγκρισης για την κατασκευή τμημάτων και συστατικών πρέπει να είναι σύμφωνη με το εσωτερικό δίκαιο.

(ε) «Παράνομη διακίνηση» : η εισαγωγή, εξαγωγή, απόκτηση, πώληση, παράδοση, μετακίνηση ή μεταφορά πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών από ή δια μέσου της επικράτειας ενός Κράτους Μέρους σε εκείνη ενός άλλου Κράτους Μέρους, αν οποιοδήποτε από τα εν λόγω Κράτη Μέρη δεν παρέχει σχετική άδεια σύμφωνα με τους όρους του Πρωτοκόλλου αυτού ή εάν τα πυροβόλα όπλα δεν έχουν σήμανση σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου.

(στ) «Εντοπισμός» νοείται η συστηματική παρακολούθηση πυροβόλων όπλων και, όπου είναι δυνατόν, των τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών από τον κατασκευαστή ως τον αγοραστή με σκοπό την παροχή συνδρομής προς τις αρμόδιες αρχές των Κρατών Μερών στην ανακάλυψη, διερεύνηση και ανάλυση της

παράνομης κατασκευής και παράνομης διακίνησης.

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής

1. Το Πρωτόκολλο εφαρμόζεται, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε αυτό, στην πρόληψη της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών και για τη διερεύνηση και δίωξη εγκλημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου αυτού. εφόσον τα εν λόγω εγκλήματα είναι διεθνικής φύσης και εμπλέκεται σε αυτά οργανωμένη εγκληματική ομάδα.

2. Το Πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται σε διακρατικές συναλλαγές ούτε σε κρατικές μετακινήσεις εφόσον η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου θα μπορούσε να βλάψει το δικαίωμα Κράτους Μέρους να αναλάβει δράση προς το συμφέρον της εθνικής ασφάλειας σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 5

Ποινικοποίηση

1. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί νομοθετικά και άλλα μέτρα που απαιτούνται για να θεσπισθούν ως εγκλήματα οι ακόλουθες συμπεριφορές, όταν γίνονται με πρόθεση :

(α) Η παράνομη κατασκευή πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

(β) Η παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

(γ) Η παραποίηση ή η παράνομη διαγραφή, αφαίρεση ή αλλαγή των ενδείξεων επί των πυροβόλων όπλων που απαιτείται βάσει του άρθρου 8 του Πρωτοκόλλου αυτού.

2. Κάθε Κράτος Μέρος υιοθετεί επίσης τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που απαιτούνται ώστε να θεσπισθούν ως εγκλήματα οι ακόλουθες συμπεριφορές :

(α) Με την επιφύλαξη των βασικών εννοιών του νομικού του συστήματος, η απόπειρα διάπραξης ή η συμμετοχή σε έγκλημα που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, και

(β) Η οργάνωση, διεύθυνση, συνεργασία, ηθική αυτουργία ή καθοδήγηση στην διάπραξη εγκλήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 6

Δήμευση, κατάσχεση και διάθεση

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 12 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη υιοθετούν, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στα πλαίσια του εσωτερικού νομικού τους συστήματος, τα μέτρα που απαιτούνται ώστε να επιτραπεί η δήμευση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών που έχουν παράνομα κατασκευασθεί ή διακινηθεί.

2. Τα Κράτη Μέρη υιοθετούν, στα πλαίσια του εσωτερικού νομικού τους συστήματος, τα μέτρα που απαιτούνται ώστε να προληφθεί το ενδεχόμενο πυροβόλα όπλα, τμήματα και συστατικά τους και πυρομαχικά, που έχουν κατασκευασθεί και διακινηθεί παρανόμως, να περιέλθουν σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα με την κατάσχεση και καταστροφή των εν λόγω πυροβόλων όπλων, τμημάτων και

συστατικών τους και πυρομαχικών, εκτός εάν άλλη διάθεση έχει επισήμως εγκριθεί, με την προϋπόθεση ότι τα πυροβόλα όπλα έχουν σημειωθεί και οι μέθοδοι διάθεσης τους έχουν καταγραφεί.

II. Πρόληψη

Άρθρο 7 Τήρηση αρχείου

Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει τη διατήρηση, για χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των δέκα ετών, των πληροφοριών που έχουν σχέση με πυροβόλα όπλα και, όπου ενδείκνυται και είναι εφικτό, με τμήματα όπλων, συστατικά τους και πυρομαχικά, οι οποίες είναι απαραίτητες για τον εντοπισμό και αναγνώριση των εν λόγω πυροβόλων όπλων και, όπου ενδείκνυται και είναι εφικτό, των τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών που έχουν παρονόμως κατασκευασθεί ή διακινηθεί και για την πρόληψη και διαπίστωση των εν λόγω δραστηριοτήτων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν :

- (α) Τις ενδείξεις που απαιτούνται από το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αυτού,
- (β) Σε περιπτώσεις διεθνών συναλλαγών που έχουν ως αντικείμενο πυροβόλα όπλα, τμήματα και συστατικά τους και πυρομαχικά, τις ημερομηνίες έκδοσης και λήξης των απαιτούμενων αδειών ή εγκρίσεων, τη χώρα εξαγωγής, τη χώρα εισαγωγής, τις τυχόν χώρες διαμετακόμισης, και τον τελικό αποδέκτη και την περιγραφή και ποσότητα των ειδών.

Άρθρο 8

Σήμανση πυροβόλων όπλων

1. Προς τον σκοπό αναγνώρισης και εντοπισμού πυροβόλων όπλων, τα Κράτη Μέρη οφείλουν :

- (α) Κατά τον χρόνο κατασκευής κάθε πυροβόλου όπλου, είτε να απαιτούν μοναδική σήμανση με το όνομα του κατασκευαστή, την χώρα ή τον τόπο κατασκευής και τον αύξοντα αριθμό, είτε να διατηρούν εναλλακτική, μοναδική, φιλική προς τον χρήστη σήμανση με απλά γεωμετρικά σύμβολα σε συνδυασμό με αριθμητικό ή/και αλφαριθμητικό κώδικα, που επιτρέπει εύκολη αναγνώριση της χώρας κατασκευής από όλα τα Κράτη.

(β) Να απαιτούν κατάλληλη απλή σήμανση επάνω σε κάθε εισαγόμενο πυροβόλο όπλο, που επιτρέπει την αναγνώριση της χώρας εισαγωγής και, όπου είναι δυνατόν, του έτους εισαγωγής και δίνει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές της χώρας αυτής να εντοπίσουν το πυροβόλο όπλο, και μοναδική σήμανση εάν το πυροβόλο όπλο δεν φέρει παρόμοια σήμανση. Οι απαιτήσεις του εδαφίου αυτού δεν εφαρμόζονται κατ' ανάγκη στις προσωρινές εισαγωγές πυροβόλων όπλων για επαληθεύσιμους νόμιμους σκοπούς.

(γ) Να διασφαλίζουν, κατά τον χρόνο μεταφοράς πυροβόλου όπλου από κυβερνητικά αποθέματα σε μόνιμη ιδιωτική χρήση, την κατάλληλη μοναδική σήμανση που επιτρέπει την αναγνώριση από όλα τα Κράτη Μέρη της χώρας που ενεργεί τη μεταφορά.

2. Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνουν την βιομηχανία κατασκευής πυροβόλων όπλων να αναπτύξει μέτρα κατά της αφαίρεσης ή αλλοίωσης των ενδείξεων.

Άρθρο 9

Απενεργοποίηση πυροβόλων όπλων

Το Κράτος Μέρος που δεν αναγνωρίζει απενεργοποιημένο πυροβόλο όπλο ως πυροβόλο όπλο σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο οφείλει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνεται, εφόσον απαιτείται, η θέσπιση ειδικών εγκλημάτων, για την πρόληψη της παράνομης επανενεργοποίησης πυροβόλων όπλων που έχουν απενεργοποιηθεί, σύμφωνα με τις ακόλουθες γενικές αρχές :

(α) Όλα τα ουσιώδη μέρη απενεργοποιημένου πυροβόλου όπλου πρέπει να καθίστανται μονίμως μη λειτουργικά και να μην επιδέχονται αφαίρεση, αντικατάσταση ή μετατροπή με τρόπο που θα επέτρεπε οπωσδήποτε την επανενεργοποίηση του πυροβόλου όπλου.

(β) Πρέπει να γίνονται ρυθμίσεις προς επαλήθευση των μέτρων απενεργοποίησης από αρμόδια αρχή ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μετατροπές που έγιναν σε πυροβόλο όπλο το καθιστούν μονίμως μη λειτουργικό.

(γ) Η επαλήθευση από αρμόδια αρχή περιλαμβάνει μία πιστοποίηση ή καταχώρηση που βεβαιώνει την απενεργοποίηση του πυροβόλου όπλου ή την τοποθέτηση σαφώς ορατού σχετικού σήματος επάνω στο πυροβόλο όπλο.

Άρθρο 10

Γενικές απαιτήσεις για τα συστήματα παροχής άδειας ή έγκρισης εξαγωγής, εισαγωγής και διαμετακόμισης

1. Κάθε Κράτος Μέρος συνιστά ή διατηρεί αποτελεσματικό σύστημα παροχής άδειας ή έγκρισης εξαγωγής και εισαγωγής, καθώς και μέτρων για τη διεθνή διαμετακόμιση και τη μεταφορά πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

2. Πριν από την έκδοση αδειών εξαγωγής ή εγκρίσεων για αποστολές πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, κάθε Κράτος Μέρος επαληθεύει:

(α) Ότι τα Κράτη εισαγωγής έχουν εκδόσει άδειες ή εγκρίσεις εισαγωγής, και

(β) Ότι, με την επιφύλαξη διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή διακανονισμών που ευνοούν ηπειρωτικά Κράτη, τα Κράτη διαμετακόμισης έχουν, τουλάχιστον, δώσει γραπτή ειδοποίηση, πριν την φόρτωση, ότι δεν έχουν αντίρρηση για την διαμετακόμιση.

3. Η άδεια ή έγκριση εξαγωγής και εισαγωγής, καθώς και η συνοδευτική τεκμηρίωση περιέχουν πληροφορίες που, κατ' ελάχιστον, περιλαμβάνουν τον τόπο και την ημερομηνία έκδοσης, την ημερομηνία λήξης, τη χώρα εξαγωγής, τη χώρα εισαγωγής, τον τελικό αποδέκτη, την περιγραφή και την ποσότητα των πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών και, όποτε υπάρχει διαμετακόμιση, τις χώρες διαμετακόμισης. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην άδεια εισαγωγής πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων στα Κράτη διαμετακόμισης.

4. Το Κράτος Μέρος εισαγωγής ενημερώνει, κατόπιν αιτήματος, το Κράτος Μέρος εξαγωγής σχετικά με τη λήψη του αποσταλέντος φορτίου πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους ή πυρομαχικών.

5. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει, στα πλαίσια των μέσων που διαθέτει, τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να καταστεί βέβαιο ότι οι διαδικασίες παροχής άδειας ή έγκρισης είναι ασφαλείς και ότι η γνησιότητα των εγγράφων της άδειας ή έγκρισης μπορεί να επαληθευτεί ή επικυρωθεί.

6. Τα Κράτη Μέρη μπορούν να υιοθετούν απλουστευμένες διαδικασίες για την προσωρινή εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση πυροβόλων όπλων, τμημάτων

και συστατικών τους και πυρομαχικών για επαληθεύσιμους νόμιμους σκοπούς, όπως κυνήγι, σκοποβολή, αξιολόγηση, εκθέσεις ή επισκευές.

Άρθρο 11

Ασφάλεια και προληπτικά μέτρα

Σε μία προσπάθεια διαπίστωσης, πρόληψης και εξάλειψης της κλοπής, απώλειας ή μετατροπής, καθώς και της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει πρόσφορα μέτρα, ώστε :

(α) Να απαιτεί την ασφάλεια πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών κατά τον χρόνο κατασκευής, εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης δια μέσου της επικράτειας του, και

(β) Να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης, συμπεριλαμβανομένων, κατά τις περιστάσεις, των συνοριακών ελέγχων και της αστυνομικής και τελωνειακής διασυνοριακής συνεργασίας.

Άρθρο 12

Πληροφορίες

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 27 και 28 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη ανταλλάσσουν μεταξύ τους, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εσωτερικά νομικά και διοικητικά τους συστήματα, σχετικές συγκεκριμένες πληροφορίες για θέματα όπως εξουσιοδοτημένοι παραγωγοί, έμποροι, εισαγωγείς, εξαγωγείς και, εφόσον είναι δυνατόν, μεταφορείς πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 27 και 28 της Σύμβασης, τα Κράτη Μέρη ανταλλάσσουν μεταξύ τους, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εσωτερικά νομικά και διοικητικά τους συστήματα, σχετικές πληροφορίες επάνω σε θέματα όπως :

(α) Οργανωμένες εγκληματικές ομάδες για τις οποίες είναι γνωστό ή πιθανολογείται ότι συμμετέχουν στην παράνομη κατασκευή ή διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

(β) Τα μέσα απόκρυψης που χρησιμοποιούνται στην παράνομη κατασκευή ή διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών και τους τρόπους ανίχνευσης τους.

(γ) Μέθοδοι και μέσα, σημεία αποστολής και προορισμού και δρομολόγια που συνήθως χρησιμοποιούνται από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες για την παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, και

(δ) Νομοθετικές εμπειρίες και πρακτικές και μέτρα πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

3. Τα Κράτη Μέρη παρέχουν αμοιβαίως ή μοιράζονται, καταλλήλως, σχετικές επιστημονικές και τεχνολογικές πληροφορίες χρήσιμες στις αρχές επιβολής του νόμου προκειμένου να αυξήσουν την ικανότητα τους στην πρόληψη, ανίχνευση και διερεύνηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών και στην δίωξη των προσώπων που εμπλέκονται σε αυτές τις παράνομες δραστηριότητες.

4. Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται για τον εντοπισμό πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών που ενδεχομένως έχουν παρανόμως κατασκευασθεί ή διακινηθεί. Στη συνεργασία αυτή περιλαμβάνεται η ταχεία

ανταπόκριση σε αιτήματα συνδρομής για τον εντοπισμό των εν λόγω πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, στα πλαίσια των μέσων που διατίθενται.

5. Με την επιφύλαξη των βασικών εννοιών του νομικού του συστήματος ή των διεθνών συμφωνιών, κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται την εμπιστευτικότητα και συμμορφώνεται με τυχόν περιορισμούς στη χρήση πληροφοριών που λαμβάνει από άλλο Κράτος Μέρος σύμφωνα με το άρθρο αυτό, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποκλειστικές πληροφορίες που σχετίζονται με εμπορικές συναλλαγές, εάν αυτό απαιτηθεί από το Κράτος Μέρος που παρέχει τις πληροφορίες. Εάν η εμπιστευτικότητα αυτή δεν μπορεί να τηρηθεί, το Κράτος Μέρος που έδωσε τις πληροφορίες ειδοποιείται πριν από την αποκάλυψή τους.

Άρθρο 13 **Συνεργασία**

1. Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται σε διμερές, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18 παράγραφος 13 της Σύμβασης, κάθε Κράτος Μέρος ορίζει έναν εθνικό συλλογικό ή ατομικό φορέα που θα είναι σημείο επαφής που θα ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ αυτού και άλλων Κρατών Μερών επάνω σε θέματα που σχετίζονται με το Πρωτόκολλο.

3. Τα Κράτη Μέρη επιδιώκουν την υποστήριξη και συνεργασία κατασκευαστών, εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων, μεσιτών και εμπορικών μεταφορέων πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών για την πρόληψη και ανίχνευση παράνομων δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 14

Εκπαίδευση και τεχνική συνδρομή

Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με σχετικές διεθνείς οργανώσεις, κατά τις περιστάσεις, έτσι ώστε τα Κράτη Μέρη να μπορούν να λάβουν, ύστερα από αίτηση τους, την εκπαίδευση και την τεχνική συνδρομή που απαιτείται για την επαύξηση της ικανότητας τους στην πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, στην οποία περιλαμβάνεται τεχνική, οικονομική και υλική συνδρομή για τα θέματα που προσδιορίζονται στα άρθρα 29 και 30 της Σύμβασης.

Άρθρο 15

Μεσίτες και μεσιτεία

1. Με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, τμημάτων και συστατικών τους και πυρομαχικών, τα Κράτη Μέρη που δεν το έχουν ήδη κάνει, εξετάζουν το ενδεχόμενο να καθιερώσουν σύστημα για την ρύθμιση των δραστηριοτήτων αυτών που ασχολούνται με τη μεσιτεία. Το σύστημα αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα μέτρα όπως :

(α) Υποχρέωση εγγραφής σε μητρώο των μεσιτών που δραστηριοποιούνται μέσα στην επικράτεια τους,

(β) Υποχρέωση λήψης άδειας ή έγκρισης για εργασίες μεσιτείας, ή

(γ) Υποχρέωση αποκάλυψης, προκειμένου για άδειες ή εγκρίσεις εισαγωγής και εξαγωγής, ή για συνοδευτικά έγγραφα, του ονόματος και του τόπου εγκατάστασης των μεσιτών που σχετίζονται με τη συναλλαγή.

2. Τα Κράτη Μέρη που έχουν καθιερώσει σύστημα εγκρίσεων που αφορά στη μεσιτεία, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενθαρρύνονται να συμπεριλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με μεσίτες και μεσιτείες κατά την ανταλλαγή πληροφοριών με βάση το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου αυτού και να τηρούν αρχεία μεσιτών και μεσιτειών, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου.

III. Τελικές διατάξεις

Άρθρο 16

Επίλυση διαφορών

1. Τα Κράτη Μέρη προσπαθούν να επιλύουν τις διαφορές που αφορούν την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού με διαπραγματεύσεις.

2. Κάθε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου, η οποία δεν μπορεί να λυθεί με διαπραγματεύσεις μέσα σε εύλογο χρόνο, υποβάλλεται σε διαιτησία ύστερα από αίτηση ενός από τα Κράτη Μέρη αυτά. Εάν, έξι μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για διαιτησία, τα εν λόγω Κράτη Μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν για την οργάνωση της διαιτησίας, οποιοδήποτε από αυτά μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά στο Διεθνές Δικαστήριο, υποβάλλοντας αίτηση σύμφωνα με το Καταστατικό του Δικαστηρίου.

3. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης στο Πρωτόκολλο, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται από την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Τα άλλα Κράτη Μέρη δεν δεσμεύονται από την παράγραφο 2 του άρθρου τούτου, έναντι του Κράτους Μέρους που έχει διατυπώσει τέτοια επιφύλαξη.

4. Κάθε Κράτος Μέρος που έχει διατυπώσει επιφύλαξη, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, μπορεί οποτεδήποτε να την αποσύρει με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 17

Υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή, έγκριση και προσχώρηση

1. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι ανοικτό σε όλα τα Κράτη για υπογραφή στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από την τριακοστή ημέρα μετά την υιοθέτηση του από τη Γενική Συνέλευση μέχρι 12 Δεκεμβρίου 2002.

2. Το Πρωτόκολλο είναι επίσης ανοικτό για υπογραφή από περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ενοποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα Κράτος μέλος τέτοιου οργανισμού το έχει υπογράψει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

3. Το Πρωτόκολλο υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης μπορεί να καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εφόσον ένα τουλάχιστον από τα Κράτη μέλη του έχει ενεργήσει ομοίως. Στο έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, ο εν λόγω οργανισμός οφείλει να δηλώσει το βαθμό αρμοδιότητας του, σε σχέση με τα ζητήματα που διέπονται από το Πρωτόκολλο αυτό. Ο ίδιος οργανισμός οφείλει επίσης να πληροφορεί τον θεματοφύλακα για κάθε σχετική μεταβολή του βαθμού αρμοδιότητας του.

4. Το Πρωτόκολλο είναι ανοικτό σε προσχώρηση από κάθε Κράτος και κάθε περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης, του οποίου ένα τουλάχιστον Κράτος μέλος είναι Μέρος του Πρωτοκόλλου αυτού. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Κατά το χρόνο της προσχώρησης του, ο περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης οφείλει να δηλώσει το βαθμό αρμοδιότητας του, σε σχέση με τα ζητήματα που διέπονται από το Πρωτόκολλο αυτό. Ο ίδιος οργανισμός οφείλει επίσης να πληροφορεί τον θεματοφύλακα για κάθε σχετική μεταβολή του βαθμού αρμοδιότητας του.

Άρθρο 18 **Θέση σε ισχύ**

1. Το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του τεσσαρακοστού εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, ~~αλλά δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ πριν από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης. Για το σκοπό της παραγράφου αυτής, έγγραφο που κατατίθεται από περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης δεν συνυπολογίζεται σε εκείνα που κατατέθηκαν από Κράτη μέλη του εν λόγω οργανισμού.~~

2. Για κάθε Κράτος ή περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ενοποίησης που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί στο Πρωτόκολλο μετά την κατάθεση του τεσσαρακοστού εγγράφου μιας τέτοιας πράξης, το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω Κράτος ή οργανισμό του σχετικού εγγράφου ή κατά την ημερομηνία που το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, οποιαδήποτε από αυτές είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 19

Τροποποίηση

1. Μετά πάροδο πέντε ετών αφότου τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο αυτό, κάθε Κράτος Μέρος του Πρωτοκόλλου μπορεί να προτείνει τροποποίηση και να την καταθέσει στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος μετά ταύτα διαβιβάζει την τροποποίηση που προτείνεται στα Κράτη Μέρη και στη Διάσκεψη των Μερών της Σύμβασης για να εξετάσουν και αποφασίσουν επί της προτάσεως. Τα Κράτη Μέρη του Πρωτοκόλλου, συνερχόμενα στη Διάσκεψη των Μερών, καταβάλουν κάθε προσπάθεια προκειμένου να επιτύχουν συναίνεση για κάθε τροποποίηση. Εάν όλες οι προσπάθειες για συναίνεση εξαντληθούν και δεν επιτευχθεί συμφωνία, ως έσχατο μέσο, για την υιοθέτηση της τροποποίησης απαιτείται πλειοψηφία των δύο τρίτων των Κρατών Μερών του Πρωτοκόλλου αυτού που παρίστανται και ψηφίζουν στη σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών.

2. Περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ενοποίησης, για ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου βάσει του άρθρου τούτου, με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των Κρατών μελών τους, που είναι Μέρη του Πρωτοκόλλου αυτού. Οι εν λόγω οργανισμοί δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου εάν τα Κράτη μέλη τους ασκήσουν το δικό τους και αντιστρόφως.

3. Τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Κράτη Μέρη.

4. Τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού τίθεται σε ισχύ, ως προς ένα Κράτος Μέρος, ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της εν λόγω τροποποίησης.

5. Όταν μία τροποποίηση τεθεί σε ισχύ, είναι δεσμευτική για τα Κράτη Μέρη που εξέφρασαν τη συγκατάθεση τους να δεσμεύονται από αυτή. Τα άλλα Κράτη Μέρη εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου τούτου και από όσες άλλες προηγούμενες τροποποιήσεις έχουν επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει,

Άρθρο 20

Καταγγελία

1. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να καταγγείλει το Πρωτόκολλο με γραπτή γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία αυτή έχει αποτελέσματα ένα έτος μετά τη λήψη της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

2. Ένας περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ενοποίησης παύει να είναι Μέρος του Πρωτοκόλλου αυτού, όταν όλα τα Κράτη μέλη του το καταγγείλουν,

Άρθρο 21

Θεματοφύλακας και γλώσσες

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ορίζεται θεματοφύλακας του Πρωτοκόλλου αυτού.

2. Το πρωτότυπο του Πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην Αραβική, Κινέζικη, Αγγλική, Γαλλική, Ρωσική και Ισπανική γλώσσα είναι εξ ίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφωντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν το Πρωτόκολλο αυτό.